

PERKANČIŪJŲ ORGANIZACIJŲ PASIRENGIMO INFORMACIJĄ VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBAI TEIKTI TIK ELEKTRONINĖMIS PRIEMONĖMIS TYRIMO ATASKAITA

1. DARBO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Darbo tikslas – nustatyti perkančiųjų organizacijų pasirengimą informaciją Viešųjų pirkimų tarnybai teikti tik elektroninėmis priemonėmis.

Darbo uždaviniai :

- Išanalizuoti techninį perkančiųjų organizacijų pasirengimą taikyti IT viešuosiuose pirkimuose, pagal perkančiųjų organizacijų dydį;
- Išanalizuoti psichologinį ir informacinį pasirengimą taikyti IT viešuosiuose pirkimuose, pagal perkančiosios organizacijos dydį;
- Nustatyti „silpniausias“ sritis, pasirengiant taikyti IT viešuosiuose pirkimuose;
- Nustatyti prioritetines kryptis, siekiant padidinti pasirengimą taikyti IT viešuosiuose pirkimuose.

Tuo pačiu, buvo siekiama informuoti ir paskatinti perkančiąsias organizacijas aktyviau naudoti IT priemones vykdant viešuosius pirkimus.

2. METODIKOS APRAŠYMAS

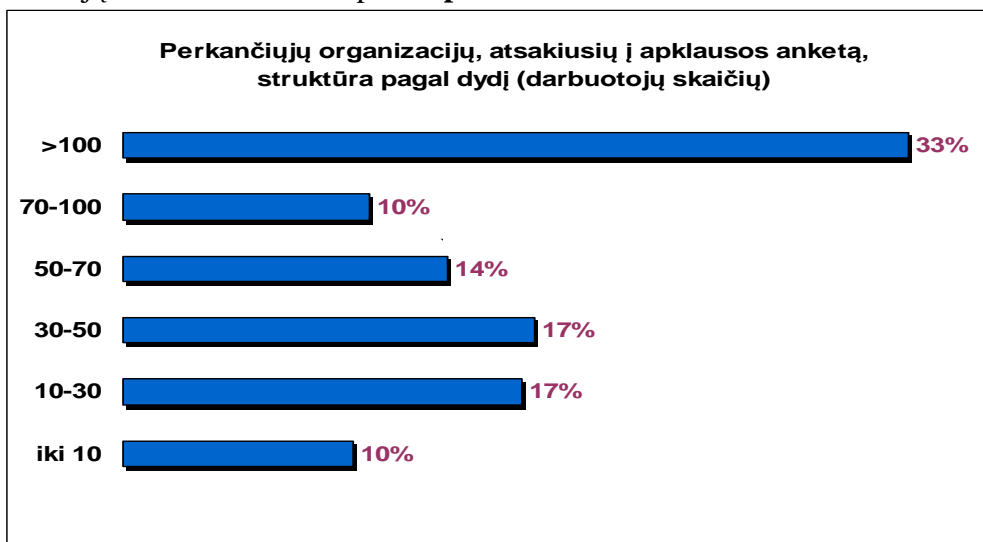
Informacijos apie perkančiųjų organizacijų pasirengimą taikyti informacines technologijas (IT) viešuosiuose pirkimuose gavimui buvo atlikta perkančiųjų organizacijų apklausa.

Apklausos anketa bei informacinis pranešimas apie naudojamą Viešųjų pirkimų informacinę sistemą (VP IS) ir Centrinį viešųjų pirkimų portalą (CVPP) buvo išsiųsta **3672 perkančiosioms organizacijoms** (su struktūriniais padaliniais), laikotarpiu nuo 2007 gegužės 2 d. iki birželio 11 d. Iš jų – **1156 turinčioms prieigą** ir **2516 – neturinčių prieigos** prie VP IS.

Gauta **1053** užpildytų anketų, iš jų 3 – nepilnai užpildytos. Bendra atsakymų grąža – **29 proc.**

Pastebėta, kad anketas daugeliu atvejų pildė centrinės perkančiosios organizacijos. Pavyzdžiui, Vilniaus miesto ikimokyklinių įstaigų ir pradinių mokyklų pirkimus centralizuotai vykdo Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos viešuosius pirkimus vykdo Turto ir ūkio valdymo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ir pan.

Pagal perkančiųjų organizacijų siunčiamų pirkimo procedūrų ataskaitų ir pirkimų ataskaitų 2006 m. duomenis, apytikriai yra apie **2410** viešuosius pirkimus vykdžiusių perkančiųjų organizacijų. Remiantis tuo, galima teigti, kad anketų grąža, apskaičiuota nuo perkančiųjų organizacijų skaičiaus sudaro apie **44 proc.**

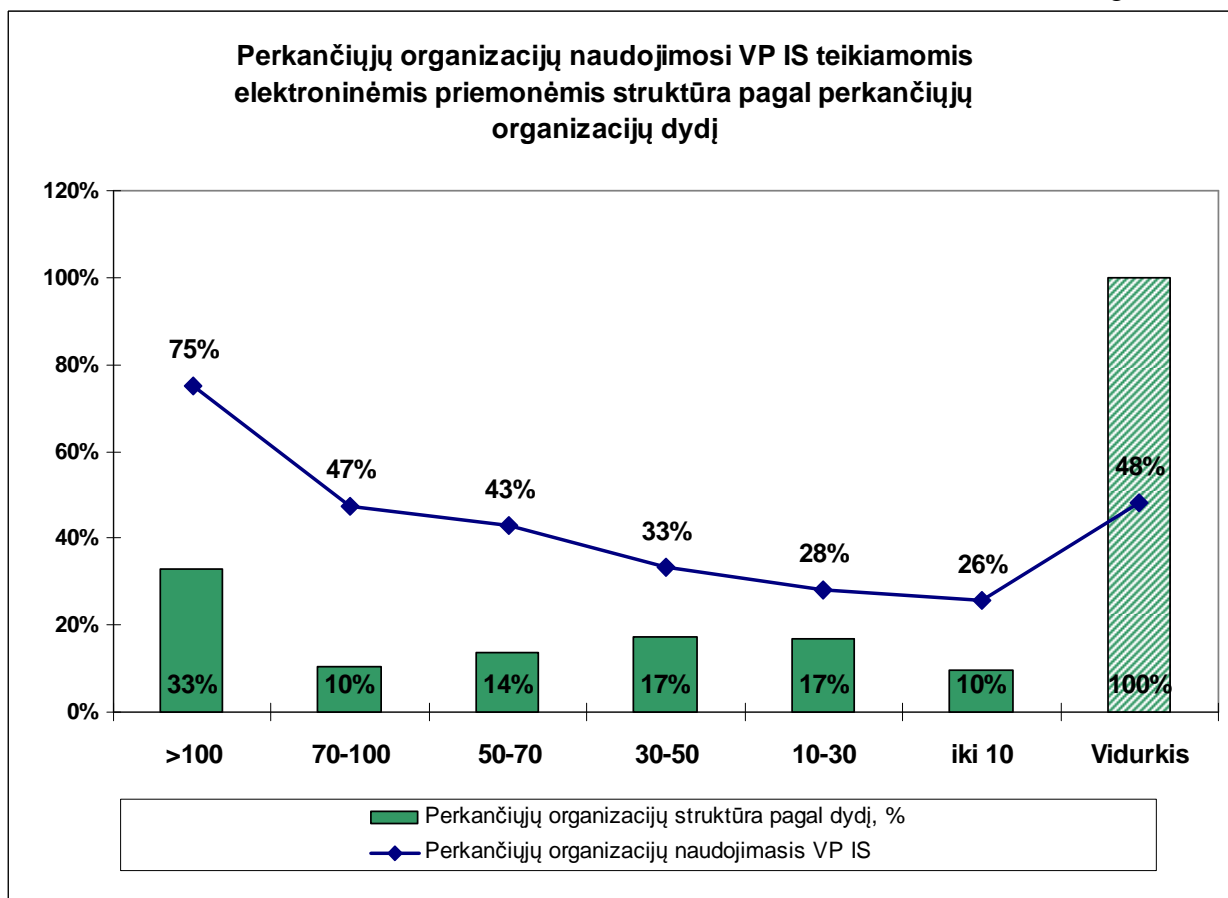
3. APKLAUSOS DUOMENYS

3.1. Perkančiųjų organizacijų naudojimosi VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis struktūra pagal perkančiųjų organizacijų dydį

3.1 lentelė

		Ar naudojate VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis, vykdant viešuosius pirkimus? TAIP, NE					
Darbuotojų skaičius organizacijoje	Perkančiųjų organizacijų struktūra pagal dydį, %	Skaičius			Procentas		
		TAIP	NE	Viso	TAIP	NE	Viso
>100	33%	258	86	344	75%	25%	100%
70-100	10%	51	57	108	47%	53%	100%
50-70	14%	61	81	142	43%	57%	100%
30-50	17%	60	120	180	33%	67%	100%
10-30	17%	49	126	175	28%	72%	100%
iki 10	10%	26	75	101	26%	74%	100%
Iš viso	100%	505	545	1050	48%	52%	100%

3.1 grafikas

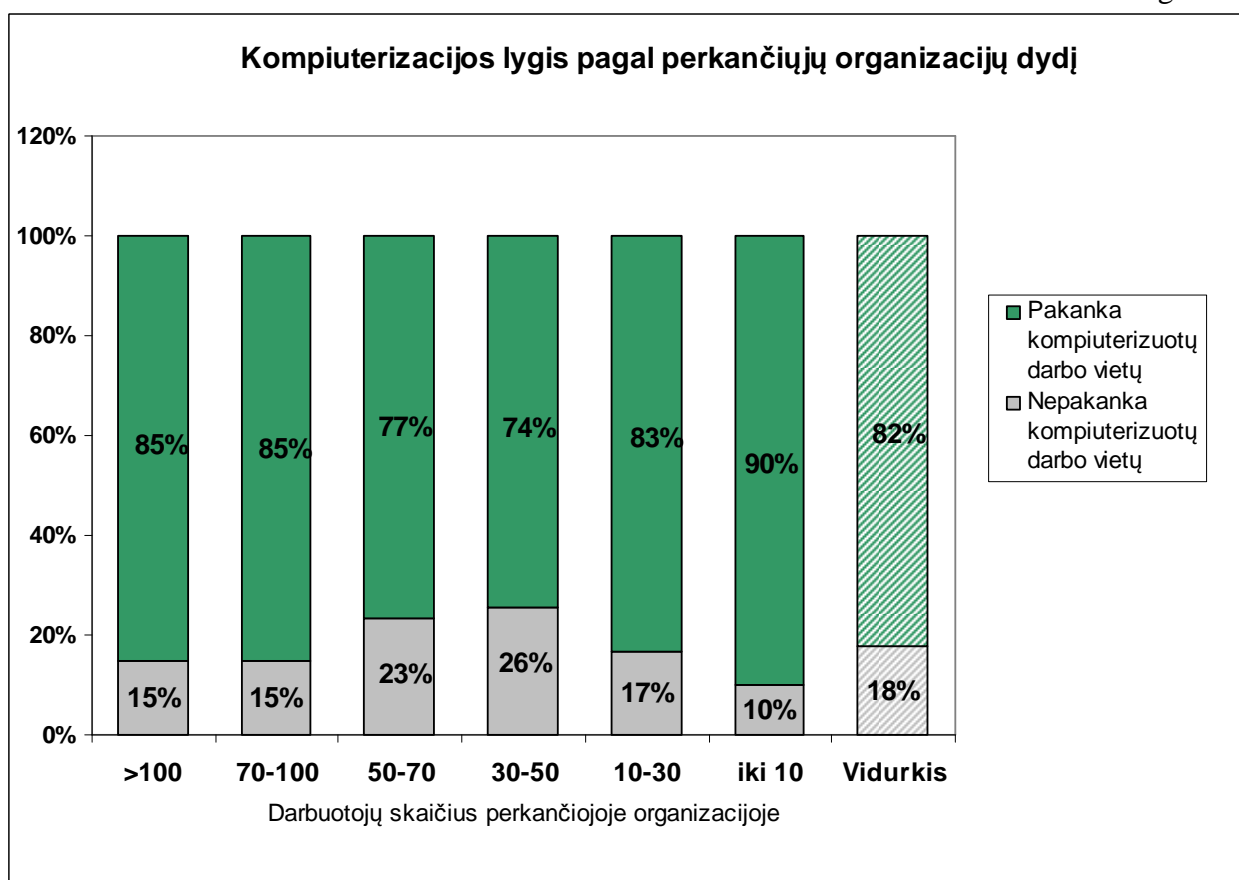
3.2. Darbuotojų galimybės naudotis internetu pagal perkančiųjų organizacijų dydį

3.2 lentelė

		Ar Jūsų organizacijoje galite naudotis internetu? TAIP, NE					
Darbuotojų skaičius organizacijoje	Perkančiųjų organizacijų struktūra, %	Skaičius			Procentas		
		TAIP	NE	Viso	TAIP	NE	Viso
>100	33%	341	3	344	99%	1%	100%
70-100	10%	108	0	108	100%	0%	100%
50-70	14%	141	1	142	99%	1%	100%
30-50	17%	178	2	180	99%	1%	100%
10-30	17%	174	1	175	99%	1%	100%
iki 10	10%	97	4	101	96%	4%	100%
Iš viso	100%	1039	11	1050	99%	1%	100%

3.3. Kompiuterizacijos lygis pagal perkančiųjų organizacijų dydį

3.3 grafikas

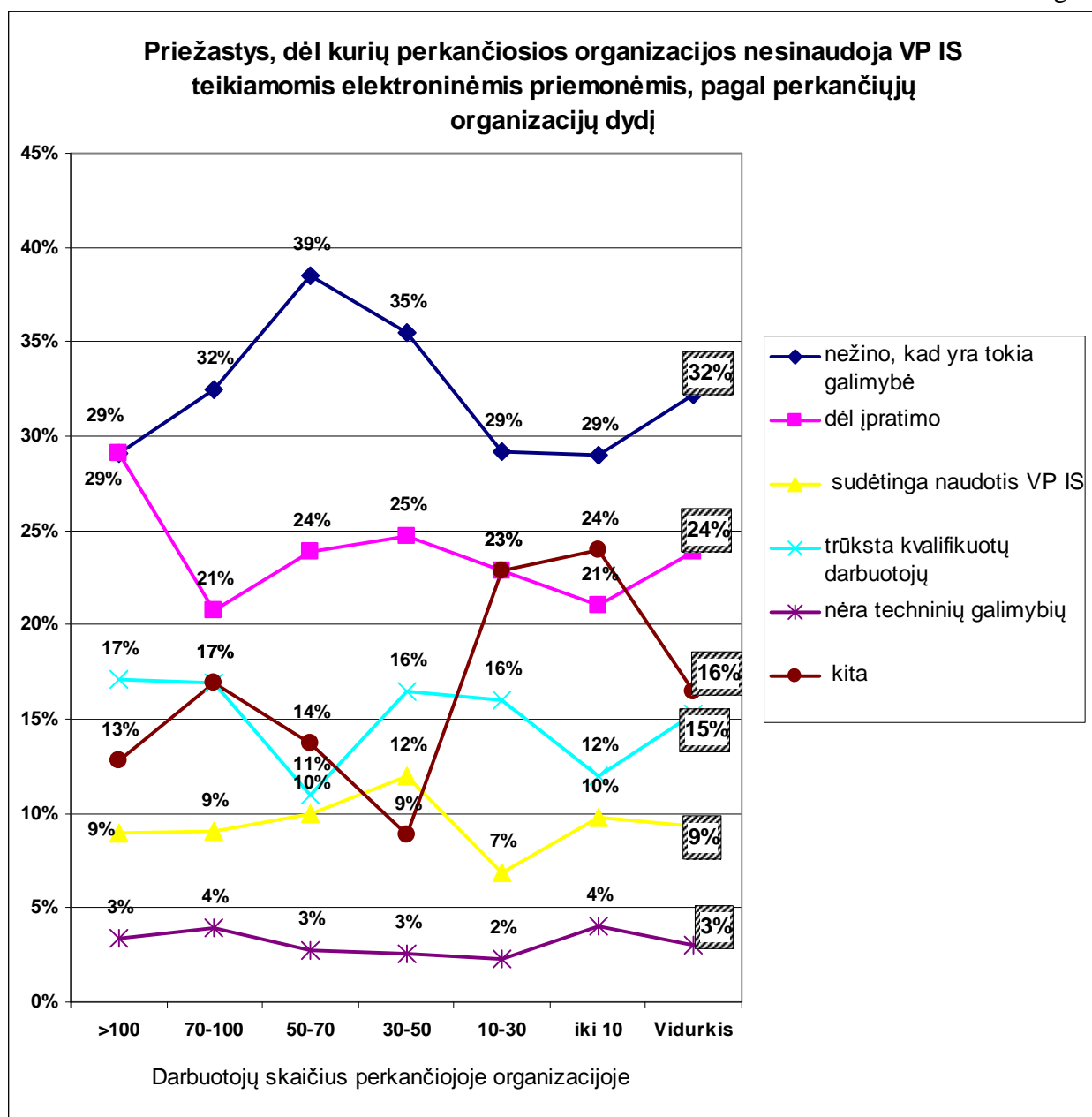

3.4. Priežastys, dėl kurių perkančiosios organizacijos nesinaudoja VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis, pagal perkančiųjų organizacijų dydį

3.4 lentelė

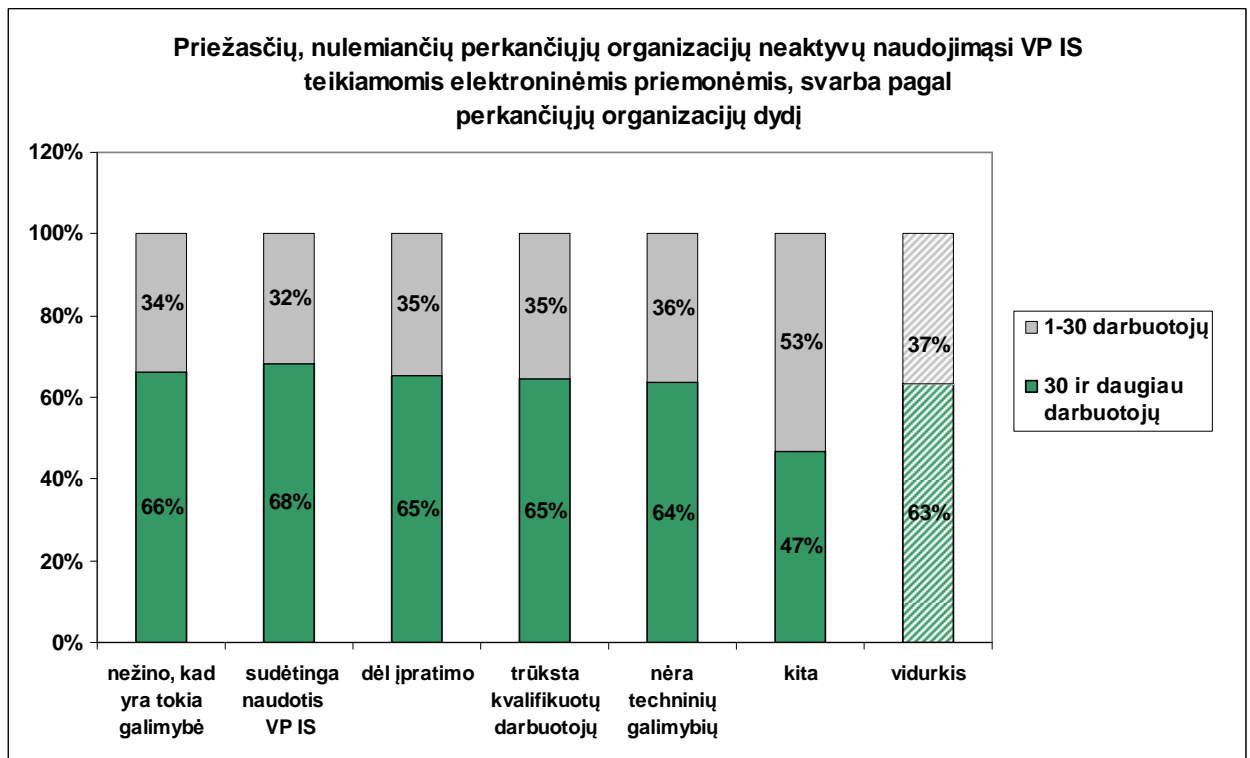
Darbuotojų skaičius organizacijoje	Perkančiųjų organizacijų, nesinaudojančių VP IS, struktūra, %	Priežastys, dėl kurių perkančiosios organizacijos nesinaudoja VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis							Viso
		nežino, kad yra tokia galimybė	sudėtinga naudotis VP IS	dėl įpratimo	trūksta kvalifikuotų darbuotojų	nėra techninių galimybių	kita		
>100	16%	29%	9%	29%	17%	3%	13%	100%	
70-100	10%	32%	9%	21%	17%	4%	17%	100%	
50-70	15%	39%	10%	24%	11%	3%	14%	100%	
30-50	22%	35%	12%	25%	16%	3%	9%	100%	
10-30	23%	29%	7%	23%	16%	2%	23%	100%	
iki 10	14%	29%	10%	21%	12%	4%	24%	100%	
Iš viso	100%	32%	9%	24%	15%	3%	16%	100%	

3.4 grafikas

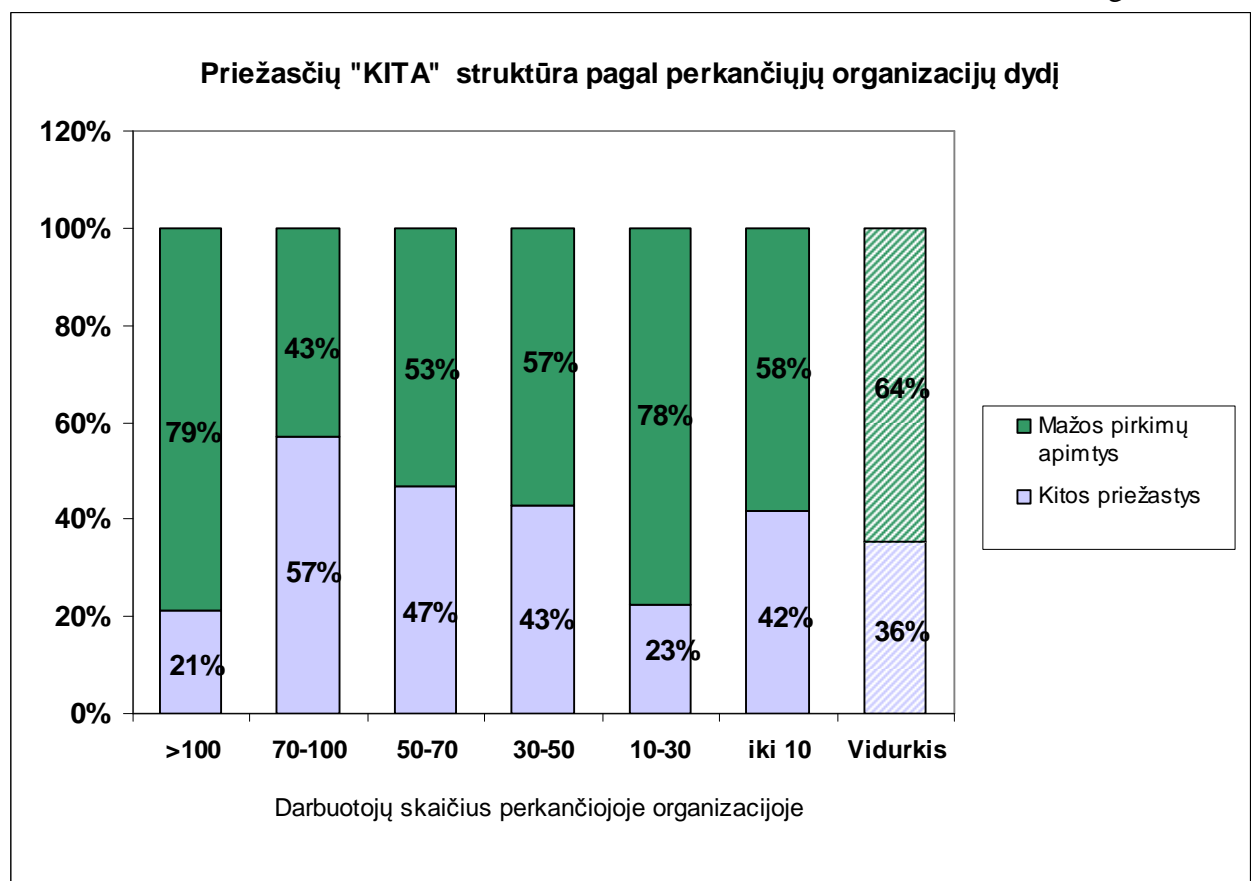
3.4.1. Priežasčių, nulemiančių perkančiųjų organizacijų neaktyvų naudojimąsi VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis, svarba pagal perkančiųjų organizacijų dydį

3.4.1 grafikas

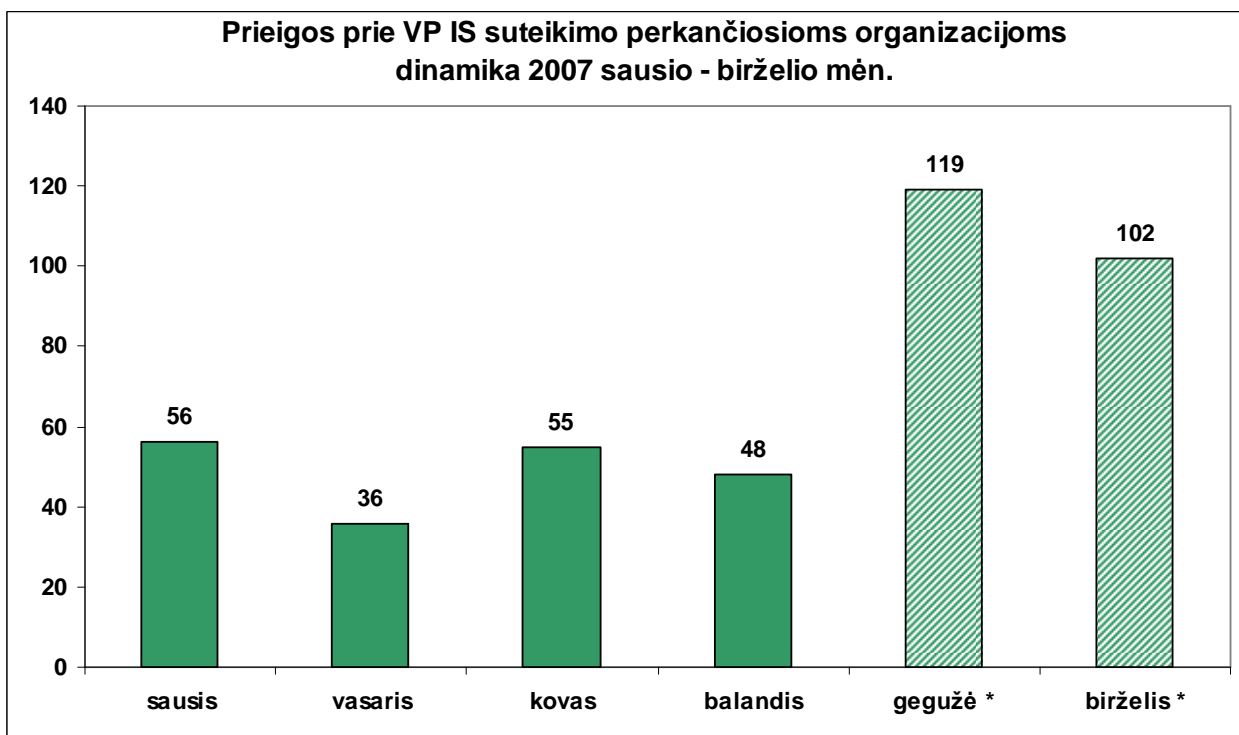
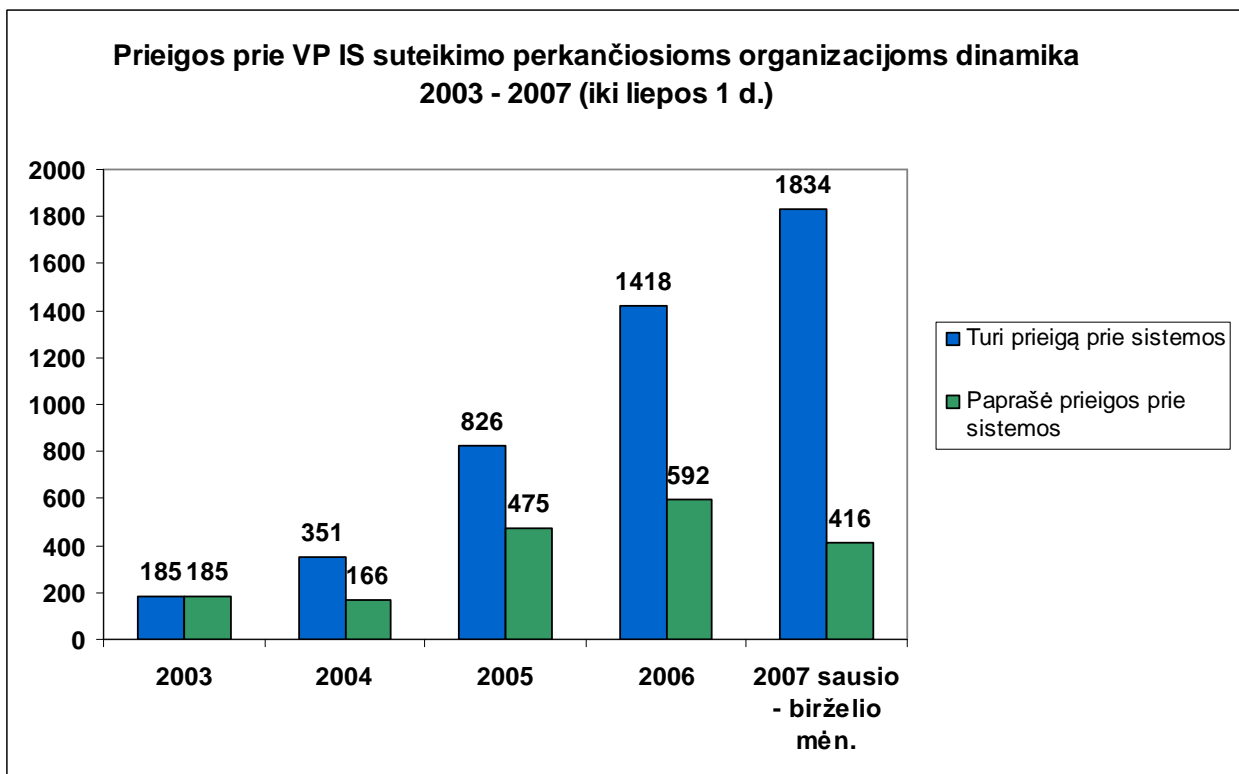
3.4.2. Priežasčių „KITA“ struktūra pagal perkančiųjų organizacijų dydį

3.4.2 grafikas

3. 5. Prieigos prie VP IS suteikimo perkančiosioms organizacijoms 2003 – 2007 (iki liepos 1 d.) m. dinamika

Šiuo metu prieigą prie VP IS sistemos turi apie **76 proc.**(1834) perkančiųjų organizacijų nuo bendro perkančiųjų organizacijų skaičiaus (2410).

*- 2007 gegužės 2 - birželio 11 d. vyko perkančiųjų organizacijų apklausa.

4. APKLAUSOS DUOMENŲ ANALIZĖ

Norint pereiti prie perkančiųjų organizacijų informacijos teikimo Viešųjų pirkimų tarnybai tik elektroninėmis priemonėmis, svarbiausia įvertinti esmines prieladas:

- Perkančiųjų organizacijų **techninis pasirengimas** yra **pakankamas** taikyti IT viešuosiuose pirkimuose.
- Perkančiųjų organizacijų **psichologinis ir informacinis pasirengimas** yra **pakankamas** taikyti IT viešuosiuose pirkimuose.

1. Techninis pasirengimas .

Perkančiųjų organizacijų **techninis pasirengimas** taikyti IT viešuosiuose pirkimuose **geras**.

- Perkančiosios organizacijos yra **gerai** kompiuterizuotos.
Pakankamai kompiuterizuotų perkančiųjų organizacijų vidurkis – 82 proc.
Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius perkančiojoje organizacijoje nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos dydžio.
- Darbuotojų galimybę naudotis internetu organizacijoje galima vertinti **labai gerai**.
Darbuotojų galimybę naudotis internetu organizacijoje silpnai priklauso nuo organizacijos dydžio.
Perkančiųjų organizacijų, kurių darbuotojai neturi galimybės naudotis internetu organizacijoje, vidurkis tesiekia **1 proc.**
- Analizuojant priežastis, dėl kurių perkančiosios organizacijos nesinaudoja VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis, priežastis „**nėra techninių galimybių**“ nurodoma **rečiausiai** ir sudaro vidutiniškai **3 proc.** visų nurodomų priežasčių.

Atlikus perkančiųjų organizacijų **naudojimosi IT** viešuosiuose pirkimuose **aktyvumo** analizę pagal perkančiųjų organizacijų dydį, nustatyta, kad naudojimosi VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis aktyvumas tiesiogiai priklauso nuo perkančiosios organizacijos dydžio, t.y. kuo didesnė organizacija, tuo aktyviau naudojasi IT viešuosiuose pirkimuose.

Perkančiųjų organizacijų, besinaudojančių VP IS, procentinė dalis svyruoja nuo **26 iki 75 proc.**, priklausomai nuo perkančiosios organizacijos dydžio. Perkančiųjų organizacijų, kurių darbuotojų skaičius **100 ir daugiau**, VP IS elektroninėmis priemonėmis vykdant viešuosius pirkimus naudojasi **75 proc.** atitinkamai perkančiųjų organizacijų, kurių darbuotojų skaičius iki **10 – 26 proc.** **Vidutiniškai**, VP IS teikiamomis elektroninėmis priemonėmis jau **naudojasi 48 proc.** perkančiųjų organizacijų.

2. Psichologinis ir informacinis pasirengimas.

Psichologinis ir informacinis pasirengimas taikyti IT viešuosiuose pirkimuose **vidutinis**.

Analizuojant priežastis, dėl kurių perkančiosios organizacijos neaktyviai naudojasi IT viešuosiuose pirkimuose, išryškėja dvi pagrindinės :

- „**nežino, kad yra tokia galimybė**“ - dažniausiai minima priežastis ir sudaro vidutiniškai **32 proc.** visų nurodomų priežasčių.
- „**dėl įpratimo**“ - antroje dažniausiai nurodomų priežasčių vietoje, vidutiniškai sudaro **24 proc.** visų nurodomų priežasčių.

- „trūksta kvalifikuotų darbuotojų“ - trečioje vietoje pagal nurodymo dažnumą ir sudaro **15 proc.** visų nurodomų priežasčių.
- ketvirtoje vietoje – „sudėtinga naudotis VP IS“ , sudaro vidutiniškai **9 proc.** visų nurodomų priežasčių.

Analizuojant **priežasčių svarbos pasiskirstymą pagal perkančiosios organizacijos dydį**, išryškėja tokios tendencijos:

- **Vidutinių ir didelių perkančiųjų organizacijų** (30 ir daugiau) tarpe – dažniausiai nurodomos priežastys: „nežino, kad yra tokia galimybė“ (**29 proc.**), „dėl įpratimo“ (**21-29 proc.**)
- **Mažų perkančiųjų organizacijų** (nuo 1 iki 30) tarpe, pagrindinės nurodomos priežastys – „nežino, kad yra tokia galimybė“ (**29 proc.**), „kita“ (**23-24 proc.**), iš kurių apie **60 proc.** nurodomų priežasčių – „mažos pirkimų apimtys“), „dėl įpratimo“ (**21-23 proc.**)

Informacinę ir psichologinę pasirengimą iliustruojančios priežastys „**nežino, kad yra tokia galimybė**“ ir „**dėl įpratimo**“, nurodomos kaip vienos iš svarbiausių priežasčių tiek mažoms, tiek vidutinėms ir didelėms organizacijoms, nepriklausomai nuo to, kad mažų perkančiųjų organizacijų viena iš dažniausiai nurodomų priežasčių - „**mažos pirkimų apimtys**“.

5. IŠVADOS

1. Perkančiosios organizacijos techniškai pasirengusios pereiti prie informacijos teikimo Viešųjų pirkimų tarnybai elektroninėmis priemonėmis, nepriklausomai nuo perkančiosios organizacijos dydžio.
2. Silpniausia sritis, norint pereiti prie informacijos teikimo tik elektroninėmis priemonėmis – informacinis ir psichologinis perkančiųjų organizacijų pasirengimas.
3. Prioritetinė kryptis, siekiant padidinti perkančiųjų organizacijų pasirengimą teikti informaciją tik VP IS elektroninėmis priemonėmis turėtų būti perkančiųjų organizacijų informavimas apie VP IS teikiamas galimybes.